

Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisinde Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi

Prof.Dr.Sudi APAK
Beykent Üniversitesi

Prof.Dr.Mikail EROL
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Dr. Seçil ÖZTÜRK
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada Ocak ve Temmuz ayı olarak yılda iki defa yayınlanan Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisinde Temmuz-2011 ve Ocak-2016 yılları arasında basılmış makalelerin bibliyometrik açıdan incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometrik açıdan 107 makale değerlendirmeye alınmıştır. En fazla yayın yapan kurumlar arasında Marmara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi yer almıştır.

Atıf yapılan kaynaklar incelendiğinde ilk sırada dergiler, ikinci sırada kitaplar, üçüncü sırada diğer kaynaklar ve dördüncü sırada ise bildirimler yer almıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi, Bibliyometrik Analiz

Jel Kodu: M41, M49

Bibliometric Analysis of Papers Published in Accounting and Financial History Research Journal**Abstract**

The purpose of this study is the bibliometric evaluation of papers published between July 2011 and January 2016 in Accounting and Financial History Research Journal which is published every 6 months. As a qualitative method of analysis, bibliometric analysis is used in this study. 107 papers published in this time-period are taken into evaluation. The institutions that have the most publications in the journal are Marmara University, Dokuz Eylül University, Çanakkale Onsekiz Mart University, İstanbul University, Trakya University.

The evaluation of citations shows that journals take the first place as the most used sources, books are the second most used sources, third place is other sources and the fourth most used sources are papers presented at conferences.

Keywords: Accounting and Financial History Research Journal, Bibliometric Analysis.

Jel Classification: M41, M49

1. Giriş

Herhangi bir bilim alanında gerçekleştirilmiş olan yazılı çalışmaların belirli dönemleri itibariyle değerlendirilmesi hem ele alınan bilim dalında ki gelişim düzeyinin belirlenmesi hem de ağırlıklı olarak hangi konular üzerinde yoğunluk olduğunun belirlenmesi açısından büyük önem kazanmaktadır. (Kozak, 2000) Bilimsel dergilerin niteliklerini belirlemek amacıyla çok sayıda teknik geliştirilmiş olmakla birlikte, bu tekniklerden en çok kullanılanı Bibliyometrik analiz tekniğidir. Akademik dergilerin niteliğinin belirlenmesi ve akademik yükseltmelerde dikkate alınması noktasında; Tüm Dünya genelinde ve Türkiye’de SCI, SSCI gibi önde gelen bir takım indekslerde

yer alıp alınmamasına bağlı olarak bir takım değerlendirmelerde bulunmak m¼mk¼n hale gelmiştir. (Hotamışlı & Eren, 2014) Bir çok farklı alanlarda yapılan çalışmaların hangilerinin daha kaliteli ya da değerli olduğuna ilişkin olarak çeşitli değerlendirmeler yapılmaktadır. Yayın yapanın yanı sıra bilim insanlarına ve bilimsel yayınlara ilişkin çok sayıda g¼sterge g¼z ¼n¼ne alınmaya başlaması ile Bibliyometrik analizler ¼nem kazanmaya başlamıştır. (Hotamışlı & Eren, 2014)

Çalışmanın Amacı, Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi'nde yer alan yayınlara nitel araştırma y¼ntemlerinden Bibliyometrik açıdan ele alınmasıdır. Nitel araştırma y¼ntemlerinden Bibliyometrik analiz tekniği kapsamında ele alınan temel kriterler; Makale sayısı, yazar sayısı, yazar profili, yazarların akademik ¼nvanları, yazarların çalıştıkları kurum, makalenin sayfa sayıları ve makalenin kaynakçaları ele alınmıştır.

Çalışmaya giriş yapıldıktan sonra ikinci b¼l¼mde genel kavramlar verilmiş, ¼¼nc¼ b¼l¼mde y¼ntem ele alınmış, d¼rd¼nc¼ b¼l¼mde ise, çalışma ile ilgili bulgular ve değerlendirmeler yapılmıştır.

2. Genel Kavramlar

Bilimsel iletişim, çalışmanın oluşturulması, niteliğinin değerlendirilmesi, ilgililere duyurulması, gelecekte kullanım için korunması s¼relerini içeren bir sistemi ifade eder. Bu sistemin en ¼nemli araçları bilimsel dergiler ve kitaplardır. Bu araçlardan bilimsel dergiler; bir yandan bilimsel bilginin yayılmasına aracılık yaparken, diğer yandan da bilimsel gelişmelerin gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağlar. (Rousseau, 2002) Bilimsel dergilerin iletişim açısından ¼nemli bir işlevi de yayımlanacak çalışmaların belli ¼l¼tlere geliştirilen eklerin sunum çabalarına g¼re d¼zenlenmesine yardımcı olmaktadır. B¼ylece bilimsel açıdan y¼ntem, içerik, ifade ve d¼zen gibi belirli

bir sorunların, kuralların oluşumu sırasında evrensel düzeyde aracılık ederler. (Köksoy, 1997)

Bilimsel dergilerdeki nitelik kaygısı yapılan yayınların etkinliğinin ölçülmesine ilişkin değerlendirme çalışmaların da artmasına neden olmuştur. (Polat, Sağlam, & Saritenba, 2013)

Bibliyometri, belirli bir bilim dalı ya da disiplinde yayınlanmış çalışmalara denir. (Yıldırım & Ergüt, 2014)

Bibliyometri başlı başına bir disiplin olup, atıf ölçümlerinden çok daha geniş bir kapsama sahiptir. Bibliyometri,metinleri ve bilgileri incelemek veya ölçümlemek için kullanılan bir dizi yöntemdir. (Özyeğin Üniversitesi Kütüphanesi, tarih yok)

Bibliyometri, belirli bir alanda, belirli bir dönemde, bir bölgede kişiler ya da kurumlar tarafından üretilmiş yayınların ve bu yayınlar arasında ki ilişkilerin sayısal olarak analizidir. (ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi, tarih yok)

Bibliyometri tanımı daha geniş olarak şu şekilde yapılabilir, matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplar ve diğer iletişim ortamına uygulanması olarak tanımlanmaktadır.Bibliyometrik araştırmalarda belgelerin yada yayınların belirli özelliklerine dayanarak bilimsel iletişime ilişkin çeşitli belgeler elde edilmiştir. (www.bd.org.tr)

Bibliyometri tekniği ise, matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplar ve diğer iletişim ortamlarına uygulanması olarak tanımlanmaktadır. (Pritchard, 1969)

3. Yöntem

Yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden Bibliyometri tekniği kullanılmıştır. Bibliyometri kuramı ilk kez 1969 yılında Pritchard tarafından ortaya atılmıştır. Pritchard Bibliyometri kavramını kitap ve diğer kaynakların özelliklerini belirlemede kullanılan matematiksel ve istatistiksel bir yöntem olarak tanımlanmıştır. (Lawani, 1981)

Nitel araştırma yöntemlerinin Bibliyometri tekniği günümüzde bir çok disiplinde uygulama alanı bulunmaktadır. (Okubo, 1997)

Tarih Bilimi: Araştırmacılar tarafından elde edilen belgeler neticesinde şekillenen tarihi gelişmelere ışık tutarak bilimsel disiplinlerin gelişmelerine olanak vermektedir.

Sosyal Bilimler: Bilimsel literatürü incelemek suretiyle araştırmacıların bulgularını ve bağlamalarını desteklemektedir.

Dökümantasyon, kütüphanelerin sahip oluğu dergi sayısını belirlemekte ve herhangi bir bilim dalının temel veya ikincil kavramlarını ve çerçevesini oluşturan dergileri ortaya koymaktadır.

Bilimsel Politika, verimlilik ve bilimsel açıdan kalite düzeyini ölçen göstergeleri ortaya koymaktadır.

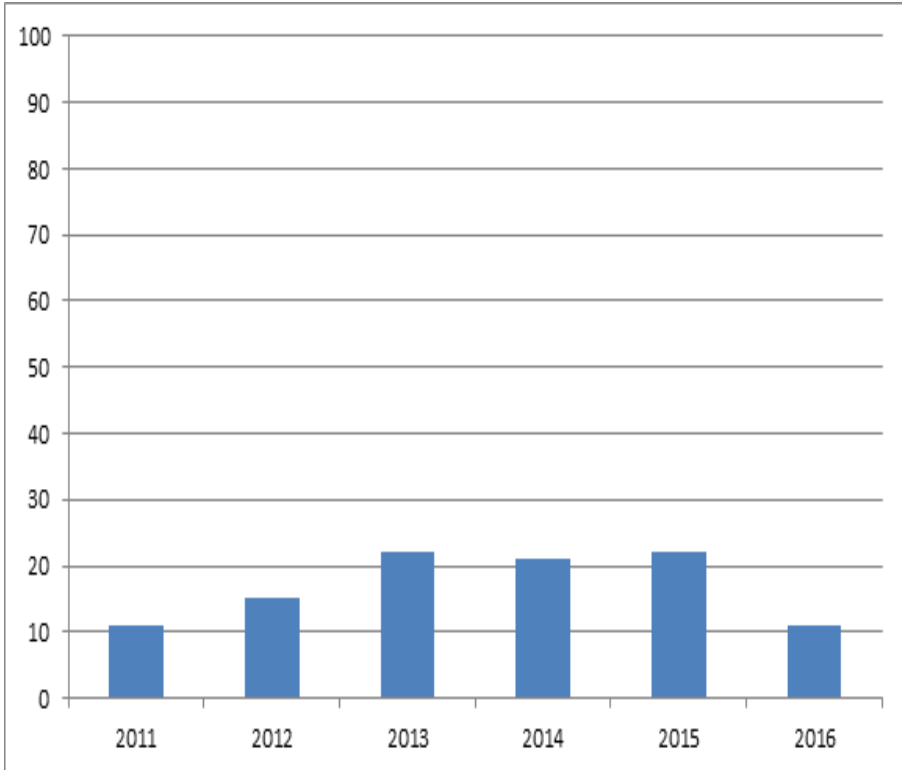
Yaklaşık olarak son on yıllık dönem içerisinde nitel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik analiz tekniği herhangi bir alanda ki bilimsel gelişim düzeyini belirlemede önemli bir yöntem olmuştur. Yaptığımız bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır.

4. Bulgular ve Değerlendirme

Herhangi bir bilim dalının bir ¼lkede ki mevcut durumu ve gelişmişlik düzeyi hakkında bilgi sahibi olmak için En önemli veri tabanlarından birinin söz konusu olarak gerçekleştirilmiş olan çalışmalardır. Bu çalışmada Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisinde yayınlanan toplam 107 maddenin değerlendirilmesi yapılmıştır.

4.1. Makale Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

Yılda iki defa çıkarılan Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisinde ki makale sayısı yıllar itibariyle dağılımı Grafik 1 'de gösterilmiştir.

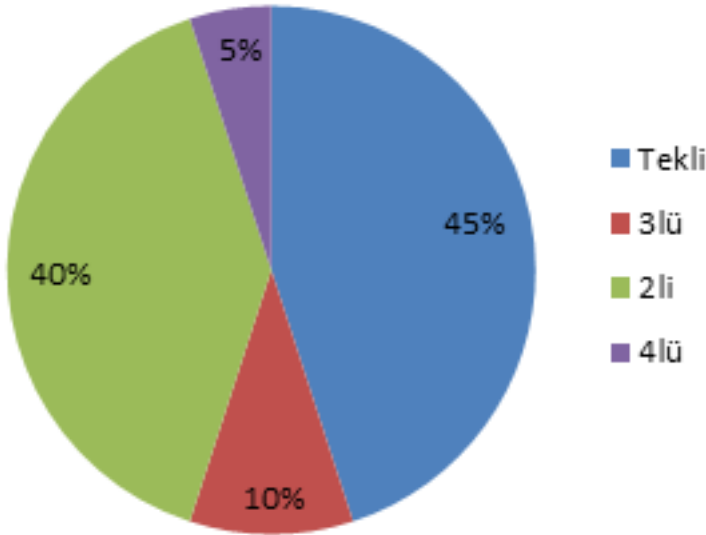

Grafik 1: Makale Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

2011-2016 yılları arasında toplam 107 makale yayınlanmıştır. En çok makalenin yayınlandığı yıl 2015 ve 2013 yıllarıdır. Bu yıllarda 22 şer makale yayınlanmış, 2014 yılında 21 makale, 2011 ve 2016 yıllarında 11 er makale yayınlanmıştır.

4.2. Yazar Sayılarına Göre Dağılım

Çalışma kapsamında ele alınan makale sayısı 107 dir. Bu makaleler 186 yazar tarafından yayınlanmıştır. Makale başına dūřen yazar sayısı 1.73 dūr. Ele alınan makalelerde söz konusu olan tek yazar ve çok yazarlık durumu Grafik 2 de gösterilmiştir

Grafik:2 Makalelerin Yazar Sayılarına Göre Dağılımı

4.3. Yazar Profili

Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisinde 2011 Temmuz ve 2016 Ocak dönemi aralığında tüm makaleler arasında Oktay GÜVEMLİ' nin 21, Süleyman YÜKÇÜ' nün 7, Mehmet ERKAN' ın 4, Mikail EROL' un 4 . Diğerlerinin ise 67 dir.

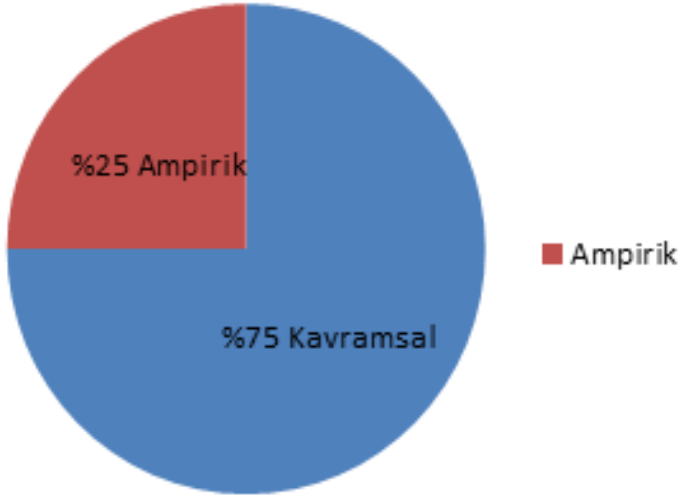
Tablo: 1 Yayınların Yazarların Çalıştığı Kurumlara Göre Dağılımı

YAZAR İSMİ	YAYIN SAYISI	ÇALIŞTIĞI KURUM
Oktay GÜVENLİ	21	Marmara Üniversitesi
Süleyman YÜKÇÜ	7	Dokuz Eylül Üniversitesi
Mehmet ERKAN	4	İstanbul Üniversitesi
Mikail EROL	4	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Batuhan GÜVEMLİ	4	Trakya Üniversitesi

4.4. Makalede kullanılan Araştırma Yaklaşımlarına Göre Dağılım

İncelenen Dönem aralığında yayınlanan çalışmalarda benimsenen araştırma yayınlarının dağılımı toplam olarak aşağıda ki Grafikte verilmiştir.

Grafik: 3 Araştırma Yaklaşımlarına Göre Dağılım

Çalışılan makalelerin %75'i Kavramsal, %25'i ise Ampirik çalışmalardan ibarettir.

4.5. Makalelerin Sayfa Sayılarına Göre Dağılımı

Dergide 2011 ve 2016 dönemlerinde yayınlanan makale sayısı 107'dir.

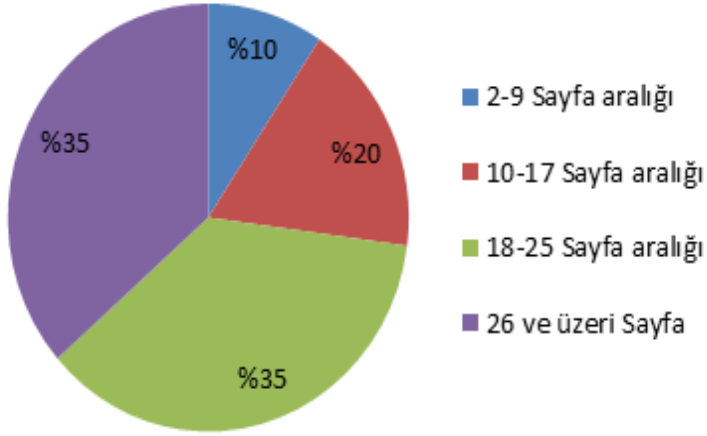
Bu makalelerden:

2-9 Sayfa aralığı: 10

10-17 Sayfa aralığı: 19

18-25 Sayfa aralığı: 39

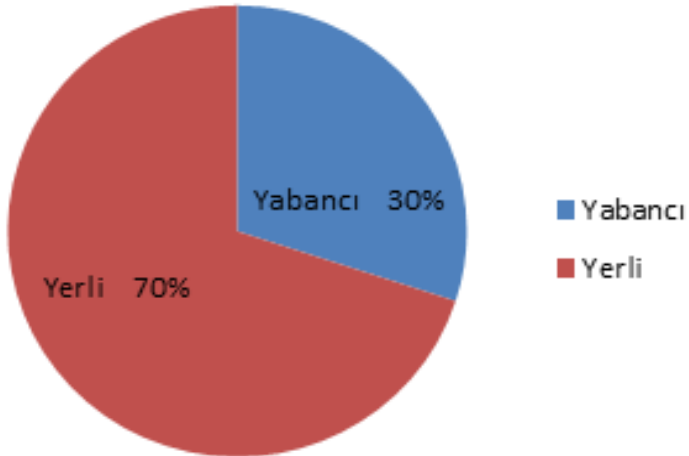
26 ve üzeri: 39 makaledir.

Grafik: 4 Makalelerin Sayfa Sayılarına Göre Dağılımı

4.6 Makalelerin Yerli ve Yabancı Yazarlara Göre Dağılımı

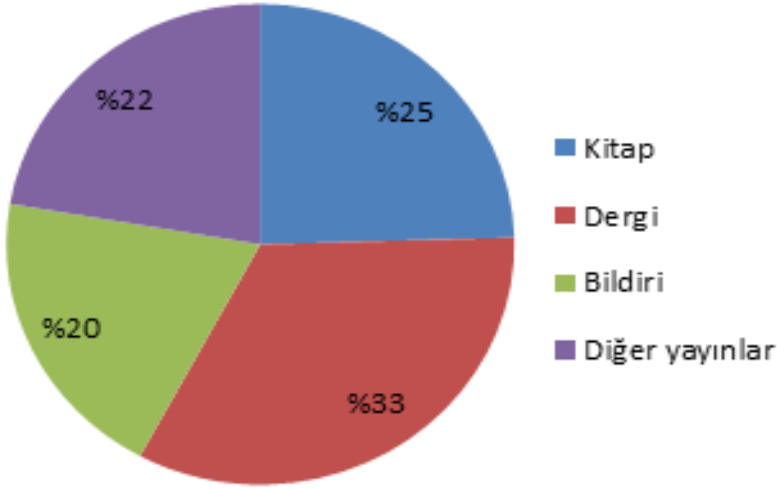
Dergide 2011 ve 2016 dönemlerinde toplam yayın sayısı 107'dir. Bunların %29'u yabancı yazarlar tarafından, %71'i de Türk üniversitelerinde ki yazarlar tarafından yazılmıştır.

Grafik: 5 Makalelerin Sayılarına Göre Dağılımı

Grafik:6 Makalelerin Atıf Sayılarına Göre Dağılımı

Dergide yayınlanan makalelerde toplam 1.226 atıf yapılmıştır. Bunların 328 Kitap, 445 Dergi, 265 Bildiri, 298 Diğer yayınlardır.

Grafik: 6 Atıf Sayılarına Göre Dağılım

Sonuç

XIX yüzyılın başları,muhasebenin uluslar arası ilk ve so kez tartışıldığı yıllar olmuş, XX yüzyılın sonlarına doğru hem rekabete dayalı ticaret hemde küreselleşme eğilimi başlamış, XXI yüzyılın başkarında ise,muhasebe tarihinde hızlı bir gelişme gözlemlenmiştir. 1871 yılının yüzüncü yıl dönümünde Academy of Accounting Historians kurulmuştur.

Türkiye’de dünyada çift yanlı kayıt yöntemlerinin simgesi olan Pacioli’nin Summası’nın beş yüzüncü yılının kutlandığı, 1994 yılında bu çalışmalara katıldı ve aynı yıl yapılan Türkiye Muhasebe Eğitimi

Sempozyumu'nda Muhasebe Tarihi bildiriler ile ele alındı.1994'te başlayan çalışmaların ulaştığı seviye muhasebe tarihi ile meşrur olan bir merkez oluşturulmasına ve süreli bir yayına başlanmasına olanak verdiği düşüncesi ile 2012'de Oktay Güvemli Muhasebe ve Finans Tarihi Vakfı(MUFTAV)'ın kurulması gündeme gelmiş kısa sürede Türk Akademisyenlerinin yoğun ilgisini çekmiştir. İlk dergi Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi olarak Temmuz-2011 de yayınlanmıştır.

Bu çalışma ile Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisinde yayın yapan yazarların profili, atıf yapılan kaynak çeşitleri, makalelerin sayıları, yerli ve yabancı yazarlara göre dağılımı, araştırma yaklaşımlarına göre dağılımı bibliyometrik analiz yöntemiyle ele alınmıştır.

Çalışmada 2011 Temmuz ve Ocak 2016 dönemlerinde toplam 107 makale ele alınmış ve bu makaleler 186 yazar tarafından hazırlanmıştır. En fazla yayın yapan kurumlar arasında Marmara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Yabancı üniversiteler ise, Madrid Üniversitesi ve Fransa Üniversitesidir. Makale başına düşen ortalama yazar sayısı ise 1.73 dür. Makaleler özellik olarak incelendiğinde Kavramsal %75, Ampirik Çalışma ise %25 dir. Toplam yazılan makalelerin 29'u yabancı, 71'i ise Türk yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Kaynakça

- Hotamışlı, M., & Eren, I. (2014). Muhasebe Finans Tarihinde Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Muhasebe Finans Dergisi*.
- Kozak, N. (2000). Türkiye'de akademik turizm literatürünün gelişim

süreci üzerine bir inceleme. *DAÜ: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 15-55.

- Köksoy, M. (1997). *Yükseköğretimde kalite ve Türk yükseköğretimi için öneriler*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi.
- Lawani, J. (1981). Bibliometrics: its theoretical foundations, methods and applications. *Insrtational Journal of Libraries and Informations Services*, 3(1).
- Okubo, Y. (1997). Bibliyometrik indicators and analsis of research systems, Methods and Examples.
- *Özyeğın Üniversitesi Kütüphansı*. (tarih yok). [http://library .ozyegin.edu.tr/Research-Support/Metric](http://library.ozyegin.edu.tr/Research-Support/Metric) adresinden alındı
- Polat, C., Sağlam, M., & Sarıtenba. (2013). Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics. *Journal of Documentation*(25), 348.
- Rousseau, R. (2002). Journal and Mention, Technical and Prectation Issues. *Librariyr Trends*.
- *ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi*. (tarih yok). 11 18, 2025 tarihinde ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi Web sitesi: <http://cabim.ulakbilim.gov.tr/bibliyometrik-analiz/bibliyometrikanaliz-sikca-sorulan.sorular> adresinden alındı
- www.bd.org.tr. (tarih yok). 01 11, 2016 tarihinde <http://bd.org.tr/index.php/bd/article/viewFle156/pdf> adresinden alındı

- Yıldırım, E., & Ergüt, Ö. (2014). Uluslararası Ekonomik Yöneylem Araştırması ve İstatistik sempozyum Bibliyometrik Analizi. *Namık Kemal Üniversitesi, İnstitute of Social sciences.*
- <http://www.muftav.org/index-pbp/tr/müfitad-hakkında>
E.Tarihi:18.01.2016